

משטרת ישראל אגף המבצעים

נוהל זה הותר לעיון על פי חוק חופש המידע

			נהלי אג"מ
מספר: 220.001.26	תת-פרק: עקרונות הפעלת הסיור	פרק: שיטור וקהילה	
שם: הטיפול באבידות ומציאות			תאריך פרסום: 08/03/2021
			תאריך תחילה: 08/03/2021
			תאריך ביטול:
			נוסח: 2

1. כללי:

- משטרת ישראל מטפלת באבדות ומציאות, כשירות לציבור, מכוח חוק השבת אבידה התשל"ג 1973.
- מכוח החוק מחויבת משטרת ישראל לעשות מאמץ סביר כדי לאתר את בעל האבידה על מנת להחזירה לבעליו.
- על מחלקת סיור ושיטור, מוטלת אחריות המטה על הטיפול המקצועי בנושא, אל מול יחידות וגורמי אבידות ומציאות הפועלות ביחידות מ"י.
- נוהל זה מתווה דרכי הטיפול של כל העוסקים באבדות ומציאות ביחידות מ"י על מנת לקיים את התקנות הקיימות.

2. המטרה:

להסדיר את עקרונות הפעולה של המשטרה בעת קבלת הודעה על אבד"ץ וכן התייעוד, התפיסה והשמירה של אלה.

3. הבסיס החוקי:

- חוק השבת אבידה, תשל"ג-1973 (להלן – "החוק"), מטיל על משטרת ישראל לטפל באבידות, לפעול להשבתן לבעליהן ולטפל באבידות שלא התגלו בעליהן, כל זאת בדרך הקבועה בחוק ובתקנות השבת אבידה, תשל"ג-1973 (להלן – "התקנות").
- חוק נכסי נפקדים, התש"י-1950.
- חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), התשנ"ד-1994 סעיף 2א. איסור נטישה של בעל חיים.
- פקודת המשטרה [נוסח חדש], תשל"א-1971, סעיף 5(4) – על שוטר לקבל לרשותו מציאה או רכוש שאין עליו תובעים, ולנהוג בו באופן שנקבע.

ה. פקודת המטא"ר 12.05.01 – "הטיפול במציאות והודעות על אבידה". מתווה את עקרונות הפעולה לטיפול באבידה ומציאה (להלן – "הפקודה").

ו. פקודת מטא"ר 12.05.02 – "הטיפול ברכוש נפטרים או נעדרים שלא נתגלו קרוביהם"

4. הגדרות:

- א. "אבידה" – מיטלטלין שאבדו לבעליהם או שבנסיבות העניין יש להניח כי יצאו משליטתם ;
- ב. אבד"ץ – אבידה או מציאה ;
- ג. "בעלים" (לגבי מציאה) – לרבות אדם או גוף הזכאי להחזיק בה ;
- ד. "מוסד" – גוף ציבורי או פרטי אשר מנהל מערך לטיפול באלה :
- (1) מציאות שנמצאו על ידו במקום, או שנמסרו לטיפולו על ידי אחרים שמצאו אותם ;
- (2) הודעות הנמסרות לו על אבידות שאבדו במקום ;
- ה. "מחסן מציאות" – מקום המיועד להחסנה של מציאות שבטיפול המשטרה ;
- ו. "ממונה על הטיפול באבד"ץ" – שוטר שתפקידו לטפל בהודעות על אבידות ובמציאות ביחידת משטרה ;
- ז. "מציאה" – מיטלטלין שנמצאו בנסיבות שבהן יש להניח כי הם בגדר אבידה, נשכחו, או ננטשו, במוסדות בהם מתאכסנים, מאושפזים או מבקרים בני אדם ;
- ח. "מציאה בעלת ערך נמוך" – חפץ שנמצא ושעל פי התרשמות שוטר אין לו ערך רגשי והינו אשפה או שננטש עקב חוסר עניין של בעליו, או שבעליו התייאש מימנו מחמת ערכו הנמוך, או כל חפץ שעלותו פחות מ – 100 ₪.
- ט. "מציאה יקרת ערך" – מציאה שעל פי הערכת הממונה על אבד"ץ ערכה הכספי עולה על הערך הנקוב בתקנות ; בעל חיים לא ייחשב מציאה יקרת ערך.
- י. "מציאה שלא נתגלו בעליה" – מציאה שמחמת מיעוט שוויה ניתן להתרשם כי בעליה התייאש מלמצאה או שעברו הזמנים הקבועים בנוהל זה ולא אותרו בעליה או שבעליה הודיע כי ויתר עליה.
- יא. "מערכת ממוחשבת" – לעניין נוהל זה, "שירת הסירנה", מודל אבדות ומציאות.
- יב. "מרשם פרטי אבד"ץ" – מרשם משטרתי מרכזי ממוחשב שבו נרשמים פרטי ההודעות שנמסרו למשטרה על אבידות ופרטי כל המציאות שנמסרו לטיפול המשטרה ;
- יג. "שוטר" – כהגדרתו בפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א – 1971, לרבות אלה :
- (1) שוטר בשירות חובה במשטרה – מי שמשרת במג"ב או ביחידה אחרת של המשטרה, על פי חוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו – 1986 ;
- (2) שוטר מג"ב בשירות מילואים פעיל – מי שמשרת שירות מילואים במג"ב כקבוע בחוק שירות המילואים, התשס"ח – 2008 ;
- (3) מי שגויס לשירות עבודה במשטרה בידי שר הכלכלה והתעשייה על פי חוק שירות עבודה בשעת חירום, התשכ"ז – 1967 ;
- (4) מי שנתקבל למשמר האזרחי כחבר המשמר על פי הקבוע בפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א – 1971, ועל פי הקבוע בתקנות המשטרה (משמר אזרחי) התשנ"ז – 1996 במהלך תפקידו כשוטר.

יד. **"תבחיני תפיסה"** – תנאים הקובעים את תפיסת המציאה ואי החזרתה לבעליה או למוצא.
 תבחיני התפיסה נקבעים בהתאם לתקנות השבת אבידה התשל"ג, 1973 ותוספות בנוהל זה.
 טו. **"תפיסת מציאה"** – קבלת מציאה לחזקת המשטרה בין אם המציאה נמצאת פיזית ברשות המשטרה או בין אם נמצאת במשמורת המוצא או גורם אחר על פי קביעת הממונה על הטיפול באבד"ץ.

5. **השיטה:**

- א. תחומי האחריות לטיפול באבד"ץ.
- ב. אחריות לקבלת מציאה והודעה על אבידה.
- ג. תבחינים המחייבים תפיסת מציאה ע"י שוטר או אי החזרתה לבעליה.
- ד. אופן הטיפול במציאה על ידי שוטר.
- ה. אופן טיפול במציאה על ידי תורן תחנה (יומנאי).
- ו. אופן הטיפול במציאה על ידי הממונה על אבד"ץ.
- ז. פעולות לאיתור בעל מציאה.
- ח. השבת מציאה לבעליה.
- ט. סכסוך בדבר בעלות על מציאה.
- י. דרכי המשך טיפול לפריט שאינו מוחזר לבעלים/ למוצא.
- יא. החזרת מציאה לבעלות המוצא.
- יב. העברת מציאה למשמורת.
- יג. קביעת ערכה של מציאה.
- יד. אחסון מציאה.
- טו. קריטריונים לקביעת רכוש שלא נתגלו בעליו.
- טז. סילוק רכוש שלא נתגלו בעליו.
- יז. הטיפול במציאה שעלולה להתקלקל.
- יח. הטיפול במציאת בעלי חיים.
- יט. מציאה קשורה לעבירה.
- כ. מציאות המנוהלות במוסד/ ארגון.
- כא. הנחיות למציאות מיוחדות.
- כב. פרסום אבידות.
- כג. פיקוח ובקרה.

6. **פרוט השיטה:**

- א. **תחומי אחריות לטיפול באבד"ץ:**

(1) ק' אג"ם יחידתי/ קצין יחידת אבד"ץ – ניהול הטיפול באבד"ץ ע"פ אחריות טריטוריאלית בהתאם לכתובת המציאה או הודעה על אבידה.

(2) ק' סיור מרחבי, מחוזי – פיקוח ובקרה.

(3) מדור סיור – פיקוח ובקרה ומתן הנחיות והתוויות נהלים.

ב. אחריות לקבלת מציאה והודעה על אבידה:

(1) הודעה על מציאה: שוטר יקבל כל מציאה שמסר לו המוצא. פרט לאחד מהסייגים

הבאים:

(א) בנסיבות העניין ובזמן המסירה לא ניתן לקבל את המציאה, וניתן לדרוש

מהמוצא למסור אותה בתחנת המשטרה, או שיחזיק אותה במשמורת.

(ב) השוטר מתרשם כי המציאה הינה אשפה או שהזנחה במקום במכוון או בעלת

ערך נמוך כספי ורגשי.

(2) הודעה על אבידה: שוטר יקבל הודעה על אבידה בעלת ערך כספי או רגשי או שהאישור

על עצם ההודעה נדרש לרשויות המדינה (אובדן מסמכים או תעודות לדוג').

(א) הודעה בדבר אבידה של סמים/ קנאביס – תטופל על ידי אח"ס. יש להפנות

מודיע לחקירות.

(ב) הודעה בדבר אבידה של לוחית זיהוי של רכב – תטופל על ידי אח"ס (בשל הצורך

בהכרזת הרכב במערכת הממוחשבת).

לעניין זה: לאחר פיתוח ממשק ייעודי במערכת הכרזות, יהיה ניתן לביצוע על ידי

אחראי אבד"ץ.

(3) תוכן הודעות על מציאה ועל אבידה יירשמו במערכות המחשוב בדו"ח הקשור לאירוע.

ג. תבחינים המחייבים תפיסת מציאה ע"י שוטר או אי החזרתה לבעליה:

(1) תבחינים המחייבים תפיסה מציאה בידי המשטרה – להלן "תבחיני התפיסה".

(2) תפיסת מציאה מיידי המוצא אם מתקיים אחד מהתבחינים הבאים:

(א) החזקתה בידי המוצא אסורה על פי דין.

(ב) היא עלולה לסכן את בריאות הציבור או בטחונו.

(ג) בגלל אופייה או נסיבות אבדנה או מציאתה יש למשטרה עניין בה.

(ד) לאור ערכה הכספי מן הראוי שתשמר בידי המשטרה.

(ה) לדעת השוטר טובת הציבור מחייבת את שמירתה במשטרה.

(ו) אי תפיסתה עלול לפגוע בגופו, רכושו או פרטיותו של אדם.

(ז) המציאה היא טלפון חכם או מחשב או התקן אחר המכיל מידע פרטי/ רגיש.

(ח) מציאה שניתן להתרשם כי היא בעלת ערך רגשי מיוחד לבעליה - תמונות

אישיות, תשמישי קדושה, מדליות אישיות וכו'.

(3) אי השבת מציאה לבעליה אם מתקיים אחד מהתבחינים הבאים:

(א) החזקתה בידי בעליה אסורה על פי דין.

(ב) היא עלולה לסכן את בריאות הציבור או בטחונו.

(ג) בגלל אופייה או נסיבות אבדנה או מציאתה יש למשטרה עניין בה.

(ד) לדעת השוטר טובת הציבור מחייבת את שמירתה במשטרה.

- (ה) אי תפיסתה עלול לפגוע בגופו, רכושו או פרטיותו של אדם.
- (4) אי תפיסת מציאה מהמוצא או מסירתה לבעלים, למרות התבחינים, מחייבת החלטת קצין משטרה.

ד. אופן הטיפול במציאה ע"י שוטר:

- (1) מצא השוטר חפץ בנסיבות שבהן יש להניח שהוא אבד לבעליו או יצא משליטתו יפעל כדלקמן:

- (א) יתפוס את המציאה.
- (ב) ישמור על המציאה בפני פגיעה גניבה או אובדן.
- (ג) יצור אירוע מוקד מסוג "מציאה" ויתעד בדו"ח הפעולה את פרטי האירוע, תכולת המציאה בפירוט רב ככל שניתן ופרטי המוצא.
- (ד) ימסור למוצא את פרטי האירוע ויודיע לו על זכויותיו בהתאם לסוג המציאה.
- (ה) במידת האפשר יצלם את המציאה וישליח בין צילום המציאה לדו"ח הפעולה הממוחשב.
- (ו) ימסור את המציאה לממונה על טיפול באבד"ץ, ואם אינו נמצא יעבירה לתורן התחנה (יומנאי).

- (2) שוטר רשאי שלא לתפוס את המציאה ולפעול כדלקמן:

- (א) לקבוע כי תישאר אצל המוצא בתנאים האלה:
- (1) המוצא יכול ומוכן להחזיק במציאה במצב תקין.
- (2) אין תבחיני תפיסה המונעים השארת המציאה בידיו.
- (3) מקרים בהם לא ניתן לטפל במציאה עקב מאפייניה. השוטר יחתים את המוצא כי המציאה נשארת בבעלותו למשמרת והוא מתחייב להחזירה למשטרה תקינה ושלמה באם יידרש לכך.
- (ב) להשמיד את המציאה לאלתר בתנאים האלה:
- (1) סבר השוטר כי מדובר בפסולת או שהמציאה ניזוקה משמעותית ואינה שמישה.
- (2) טופלה על ידי חבלן באמצעות פיצוץ/ירי וניזוקה והפכה לחסרת ערך או שלא ניתן להשתמש בה כלל, רשאי החבלן להשמידה/ להשליכה לפח.
- (3) אי השמדת המציאה יכול לגרום לנזק לאדם או לסביבה.
- (4) אין תבחיני תפיסה המחייבים את תפיסת המציאה.
- (ג) להחזיר לבעליה החוקיים במידה ואותר טרם הבאת המציאה ליחידה ובתנאים האלה:
- (1) השוטר זיהה בוודאות את בעלי המציאה ותיעד את פרטיו בדו"ח הפעולה. בסיום יש להחתים בעל המציאה על קבלתה.
- (2) אין תבחיני תפיסה המונעים את החזרת המציאה.

ה. אופן טיפול במציאה ע"י תורן תחנה (יומנאי):

- 1) תורן תחנה המקבל לידי מציאה יתעד את המציאה ופרטיה במערכת הממוחשבת על פי ההליך המפורט להלן בסעיף ו' 1 א-ב.
- 2) ידפיס את טופס המציאה, יחתים את המוצא, יסרוק את הטופס החתום למערכת הממוחשבת וימסור העתק הכולל את פרטי הרישום למוצא.
- 3) יסמן את המציאה.
- 4) יאכסן את המציאה במקום שיאפשר שמירתה הבטוחה מפני נזק, אובדן או גניבה.
- 5) בהחלפת משמרת בין יומנאים, יועברו פרטי אבד"ץ.
- 6) יפעל על פי ההנחיות לשוטר במקרים בהם ניתן להשמיד את המציאה או להשאיר בידי המוצא או להחזירה לבעליה החוקיים.
- 7) יעבירה לממונה אבד"ץ בהקדם האפשרי ולא יאוחר מ-72 שעות.

ו. אופן הטיפול במציאה ע"י הממונה על אבד"ץ:

- 1) מציאה המובאת לתחנה לידי הממונה על אבד"ץ תעבור הליך קליטה ורישום:
 - א) רישום או עדכון המציאה ופרטיה במערכת הממוחשבת.
 - ב) במציאה המורכבת ממספר פריטים, יפרט הממונה על אבד"ץ את הפריטים כאשר:
 - 1) הפריטים שונים במהותם אחד מהשני.
 - 2) הפריטים שייכים לאותה קבוצת פריטים אך הם יקרי ערך.
 - 3) אופן האחסון של הפריטים שונה – כספות ומחסנים שונים.
 - 4) חלק מהפריטים עשויים לעבור הליך טיפול שונה – כגון השמדה והחזרה.
 - 5) הממונה על אבד"ץ סבור כי באותה מציאה ישנם פריטים עם בעלים שונים.
 - ג) קבלת החלטה להמשך טיפול על פי מאפייני המציאה ותבחיני תפיסה.
 - ד) ביצוע הליך ראשוני של איתור בעלים על פי הפרטים המצוינים במציאה.
 - ה) סימון המציאה עם תג/ מדבקה הכולל את הנתונים האלה:
 - 1) מספר מציאה מהמערכת הממוחשבת.
 - 2) מספר פריט מציאה מהמערכת הממוחשבת.
 - 3) מספר ותאריך אירוע – אם קיים.
 - ו) אחסנת המציאה באופן השומר את תקינותה ומונע את גניבתה או אובדנה.
 - ז) מתן אישור מודפס למוצא הכולל את מספר המציאה.
- 2) ניהול מציאה במערכת הממוחשבת:
 - א) ניהול המציאה במערכת אבד"ץ מבוסס על ניהול פריטים.
 - ב) הממונה על אבד"ץ יירשום את השינוי במצבו של כל פריט בנפרד.
 - ג) הממונה על אבד"ץ יקפיד למלא את שדות ניהול האבידה ופרטי האבידה כולל פרטי מעורבים.
 - ד) רשימת סוגי הסטטוסים ומשמעותם:

סטטוס (לפי א-ב)	הסבר ומשמעות	סיום טיפול
אושר למכירה פומבית	בעל סמכות אישר את מכירת הפריט - יש לרשום את פרטי המאשר	
אינטרנט - חדש	יוצג בהודעה על אבידה שהתקבלה מדיווח באינטרנט	
אינטרנט - נדחה	יוצג בהודעה כאשר דיווח שניתן באינטרנט נדחה ע"י אחראי אבד"ץ	פריט סגור
איתור בעלים	ניתן לזהות את פרטי הבעלים מהמציאה. יש לרשום את פרטי הבעלים	
דיווח היסטורי	סגירה אוטומטית לאבידות שהתקבלו מעל שנה	פריט סגור
הודעה על סכסוך	במקרים של סכסוך – תביעת בעלות בספק. יש לרשום בהערות פרטי הסכסוך	
הוחזר לבעלים	הפריט הוחזר לבעליו החוקיים - יש לרשום את פרטי הבעלים	פריט סגור
הוחזר למוצא	המוצא קיבל לידי את המציאה לצמיתות - יש לרשום את פרטי המוצא	פריט סגור
הוחזר לרשות מוסמכת	החזרה לגופים כגון צה"ל וכיו"ב – יש לרשום את הרשות	פריט סגור
הוסר מאתר המשטרה - התיישנות	חיווי אוטומטי לאחר חצי שנה ממועד הפרסום	
הועבר למשרד הרלוונטי	הפריט בתחום אחריות משרד ממשלתי והועבר לטיפולו - לרשום את שם המשרד הממשלתי	פריט סגור
הועבר לחקירות	הפריט הופך להיות מוצג בתיק פלילי - יש לרשום שם שוטר מקבל המוצג	פריט סגור
הועבר למשמורת	המוצא או אדם אחר קיבל את הפריט למשמורת - יש לרשום פרטי האדם המקבל את המציאה לשמירה. יש לסרוק את מסמך המשמורת למערכת	
הופקד לחשבון המשטרה	כספים מופקדים בחשבון	
הוצאת מכתב	נשלח מכתב רשמי בקשר לפריט - לתעד את כתובת המכתב – לשמור את המכתב במערכת	
השמדה	בשדה תיאור יש לרשום את אופן ההשמדה.	פריט סגור
יצירת קשר טלפוני	תיעוד פניה טלפונית לבעלים בקשר לפריט - יש לרשום את פרטי העונה – בשדה תיאור לרשום את תוכן השיחה	
ממתין לאישור השמדה	הממונה על אבד"ץ קיבל החלטה כי יש לבצע השמדה וממתין לאישור בעל סמכות	
ממתין לאישור למכירה פומבית	הממונה על אבד"ץ קיבל החלטה על מכירה פומבית וממתין לאישור בעל סמכות	
ניתן אישור השמדה	בעל סמכות אישר את ההשמדה של הפריט - יש לרשום את פרטי המאשר	
נמכר במכירה פומבית	פריט שנמכר	פריט סגור
נקלט	פריט התקבל ונרשם במערכת	
נשלח לפרסום ברשומות	המציאה סווגה לפרסום, ונמצאת בסטאטוס המתנה עד לעדכון מערכת אוטומטי (מתבצע בחצות כל לילה)	
סורב השמדה	בעל סמכות סירב לבצע השמדה – ויש לטפל בפריט בדרך אחרת	
סורב למכירה פומבית	בעל סמכות סירב לבצע מכירה פומבית – ויש לטפל בפריט בדרך אחרת	
פורסם ברשומות	חיווי אוטומטי מממשק האינטרנט על פרסום המציאה	

ז. פעולות לאיתור בעל מציאה:

- 1) הממונה על אבד"ץ ינקוט בפעולות סבירות לזיהוי ואיתור בעלי המציאה.
- 2) הפעולות יכללו :
 - א) זיהוי פריטים על פי פרטים מזהים
 - ב) השוואה בין הודעות אבידה למציאה
 - ג) שימוש במערכות המידע המשטריות
 - ד) בדיקה מול האח"ס ביחידה הרלוונטית לפי נסיבות המציאה
 - ה) פרסום דבר המציאה – במקרים בהם האבידה הינה יקרת ערך (מעל 2500 ₪) או בעלת ערך רגשי.
- 3) במקרים בהם קיימת התכנות כי המציאה קשורה לאירוע פלילי, יפנה הממונה על אבד"ץ לרכז החקירות בתחנה לצורך בדיקה במערכות האח"ס.
- 4) במקרים בהם ניתן לזהות את בעל המציאה :
 - א) יידע את בעל המציאה בעניין המציאה ודרכי קבלתה.
 - ב) יקבל מבעל המציאה מידע אם בכוונתו לאסוף אותה.
 - ג) יאפשר ככל שניתן העברת מציאה ליחידת אבד"ץ משטרתית הקרובה לכתובת בעליה.
 - ד) יתעד את הפעולות במערכת.
- ח. השבת מציאה לבעליה תתבצע במקרים האלה :
 - 1) הטוען לבעלות הוכיח באופן סביר, על ידי סימנים או תעודות כי הוא בעליה של המציאה.
 - 2) הבעלים זוהה בתעודה מזהה ע"י שוטר.
 - 3) המציאה אינה עומדת בתבחיני התפיסה.
 - 4) לא ידוע על סכסוך בדבר בעלות על המציאה – הממונה על אבד"ץ יבצע בדיקה במערכת (מחזור חיים).
 - 5) הבעלים שילם את ההוצאות שהוצאו עקב שמירתה, הובלתה, וטיפול כמפורט בסעיף 25 בנוהל זה.
 - 6) הבעלים יחתום על טופס קבלת מציאה.
 - 7) בעלים שהינו קטין – יקבל מציאה יקרת ערך בנוכחות אישור הוריו או אפוטרופוס, פרט לטלפון נייד.
 - 8) מציאה השייכת לנפטר/ת תוחזר למבקש בהתאם לצו ירושה שיוצג, ובכפוף לחוק. קרוב או יורש שקיבל לידי מציאה יחתום על כתב התחייבות לשפות את המשטרה על כל חבות שעלולה לחוב עקב מסירת המציאה לידי. לא נתגלה קרוב משפחה או יורש תוך שנה מיום שנמסרה למשטרה ניתן למכור את המציאה ודמי המכר יזכו למדינה בהתאם לנוהל חשבות.
 - 9) ככל שיתעורר ספק בנוגע לבעלות במציאה שנמסרה למשטרה יודיע הממונה על אבד"ץ לטוען כי עליו לפנות לבימ"ש אשר יורה כיצד יש לנהוג במציאה.

10) כאשר מדובר במציאה יקרת ערך וקיים ספק לגבי הבעלות עליה תתבצע בדיקה ובמקרה וקיים חשד לפלילים באופן הדרישה תיפתח חקירה והמציאה לא תועבר לדורש.

ט. סכסוך בדבר בעלות על מציאה:

- 1) בסכסוך בין מספר תובעים, ינחה השופט את התובעים כי עליהם לפנות לבית המשפט תוך שלושים יום ולהמציא למשטרה אישור על כך, וכי ייעשה באבידה כפי שיורה בית המשפט.
- 2) באין מענה תוך 30 יום תחשב המציאה, למציאה שלא נתגלו בעליה.
- 3) יבוצע תיעוד סטטוס הסכסוך במערכת ניהול אבד"ץ. בתיעוד יירשמו פרטי הסכסוך.
- 4) סטטוס הודעה על סכסוך יישמר במערכת עד לשינוי סטטוס אחר.
- 5) היה למציאה יותר ממוצא אחד, והמציאה מוחזרת למוצאים, יובהר לכל המוצאים שיש לכולם זכות שווה באבידה או בפדיונה. במקרה של סכסוך בין המוצאים יופנו לבית המשפט לקבלת החלטה.

י. דרכי המשך טיפול לפריט שאינו מוחזר לבעלים/ למוצא:

- 1) פריט שעל פי תבחיני התפיסה הוחלט לשמרו בידי המשטרה יטופל על פי מאפייניו באופן שימנע סיכון מפניו עד העברתו לגורם מוסמך (תחמושת, חומר מסוכן וכד').
- 2) פריט קשור לעבירה יועבר לחקירות וירשם כמוצג.
- 3) פריט הקשור למשרדי ממשלה או לרשות יוחזר בהתאמה (תעודת זהות למשרד הפנים, רשיון נהיגה למשרד הרישוי וכד').
- 4) פריט שזוהה כי שייך למוסד פרטי/ ציבורי יוחזר הפריט לאותו מוסד, אלא אם הוכיח אדם כי פריט זה הוא בבעלותו.
- 5) פריט שאין לו דורש חוקי יסולק באחת מן הדרכים הבאות:
 - א) מכירה פומבית – פריט בעל ערך כספי הגבוה מ-100 ₪ יוצא למכירה, ואם לא יימכר יטופל אחרת.
 - ב) השמדה – פריט שאין לו כל דורש יושמד על ידי השלכה לאשפה.

יא. החזרת מציאה לבעלות המוצא:

- 1) המוצא יוכל לקבל לידיו מציאה שמצא בתנאים האלה:
 - א) המציאה הוגדרה רכוש שלא נתגלו בעליה.
 - ב) הוכח כי הפונה למשטרה לקבל בעלות על המציאה הוא המוצא.
 - ג) המבקש זוהה על ידי שופט.
 - ד) המציאה אינה עומדת בתבחיני התפיסה.
 - ה) אין סכסוך בדבר בעלות על המציאה אין דורשים או יורשים. הממונה על אבד"ץ יבצע בדיקה במערכת (מחזור חיים).
 - ו) המוצא שילם את ההוצאות שהוצאו עקב שמירתה, הובלתה וטיפוליה.
 - ז) המבקש יחתום על טופס קבלת מציאה.
- 2) מוצא שהינו קטין – המציאה תימסר לקטין בידיעת הוריו או אפוטרופוס.

- (3) במקרים בהם קיים חשד כי מדובר בניסיון להונות – תישאר המציאה בידי המשטרה ותפתח חקירה פלילית.
- (4) מסירת מציאה יקרת ערך או בעלת ערך רגשי, תיעשה באישור קצין ממונה (כהגדרתו בסעיף 6'א1).
- (5) איש משטרה או מתנדב/ שירות לאומי בפעילות שמצא אבידה אינו רשאי לדרוש אותה או את פדיונה.
- יב. העברת מציאה למשמורת:

- (1) אם בשל סוג המציאה, ערכה, ממדיה או תכונותיה או בשל נימוק סביר אחר, לא ניתן לאחסן את המציאה במחסן המציאות או לתפוס את המציאה באופן פיזי על ידי המשטרה ניתן להפקיד את המציאה למשמורת.
- (2) במציאה יקרת ערך – העברת המציאה למשמורת באישור קצין בדרגת רפ"ק לפחות.
- (3) מציאה לא תימסר למשמורת אם אינה עומדת בתבחיני התפיסה.
- (4) האדם המקבל את המציאה למשמורת יוחתם על נספח א' ויידרש לדברים האלה:
- (א) לתת את הסכמתו לשמור על המציאה ברשותו עד לסיום טיפול וקבלת הנחיה אחרת מהמשטרה.
- (ב) לשמור על המציאה מפני נזק וגניבה.
- (ג) לא למכרה או להעבירה לאחר ללא אישור בכתב מהגורם המשטרתי המאשר.
- (ד) להישמע להנחיות המשטרה בעניין המציאה.
- (ה) למסור את המציאה לידי המשטרה אם יידרש לכך.
- (5) בתום תקופת ההמתנה לבעלי המציאה – אם לא אותר דורש, רשאי המוצא שהוא גם המחזיק במציאה לפנות ליחידת המשטרה לשם קבלת בעלות, המוצא יקבל אישור בכתב סטטוס "הוחזר למוצא". מעבר לסטטוס זה מבטל את התנאים למשמורת.
- (6) למשטרה אין אחריות על מציאה הנמצאת במשמורת.

יג. קביעת ערכה של מציאה:

- (1) במקרים בהם נדרש לקבוע את ערכה של מציאה לשם קבלת החלטה לפרסום או מכירה, יתבצעו הפעולות האלה:
- (א) לקביעת מציאת יקרת ערך או חסרת ערך - תתבצע הערכה ראשונית של קביעת ערך על פי הערך הנקוב על מוצרים משומשים דומים ככל שניתן הנמכרים באתרי מכירות מוצרים משומשים באינטרנט.
- (ב) במקרים בהם נדרש למכור את הפריט – תתבצע הערכה ע"י מנהל המכירה הפומבית, או כפי שנקבע בנוהלי את"ל לעניין מכירות פומביות.
- (2) מציאה יקרת ערך יש לסמן במערכת הממוחשבת.
- (3) את הסכום שנקבע יש לרשום על כל פריט בסעיף התיאור.

יד. אחסון מציאה:

- (1) הממונה על אבד"ץ יאחסן את המציאות על פי מאפייני המציאה:
- (א) מציאות קטנות בעלות ערך כספי רב וכספים יאוחסנו בכספת.

- (ב) מציאות גדולות יאוחסנו במחסן נעול. מפתח למחסן יהי רק בידי הממונה על אבד"ץ או לשוטר מוסמך מטעמו.
- (ג) מציאות גדולות שלא ניתן לאחסן במחסן מפאת גודלן והן יכולות לעמוד באופן סביר בתנאי מזג האוויר – יאוכסנו בחצר מגודרת ונעולה.
- (ד) בעלי חיים יאוחסנו אצל המוצא, או באגודות/עמותות המטפלות בבעלי חיים.
- (ה) חומרים מסוכנים – יאוחסנו על פי הנחיות המשרד להגנת הסביבה או חבלן.
- (ו) כסף יאוחסן בכספת:
- (1) הצטבר כסף ישראלי בסכום של 500 ₪ ומעלה, יופקד בבנק הדואר לחשבון המשטרה תוך חמישה ימי עסקים מיום המסירה.
 - (2) הצטבר כסף זר בסכום שווה ערך ל 500 ₪ ומעלה, יומר לכסף ישראלי בבנק הדואר ויופקד בבנק הדואר לחשבון המשטרה תוך חמישה ימי עסקים מיום המסירה.
 - (3) מציאה שבעליה הודיע כי יגיע לאוספה, תישמר בכספת עד מסירה לבעלים.
- (2) באחסון מציאה יש לצמצם ככל שניתן את גניבתה, אובדנה או היזקה.
- (3) יש להקפיד כי כל מציאה תיארז ותסומן בנפרד ממציאות אחרות.
- טו. קריטריונים לקביעת רכוש שלא נתגלו בעליו:
- (1) מציאה שנראה כי בעליה התייאש מימנה מחמת מיעוט שוויה.
 - (2) מציאה שמוצו הפעולות לאיתור בעליה (בהחלטת אחראי אבד"ץ ביחידה).
 - (3) מציאה בעלת ערך שעברו ארבעה חודשים מיום ההודעה למשטרה ולא אותרו בעליה.
 - (4) מציאה שהינה כסף ישראלי מזומן לאחר שעברו חודשיים ממועד מסירתה למשטרה ולא אותרו בעליה.
 - (5) מציאה יקרת ערך שעברו שישה חודשים מיום פרסומה באתר האינטרנט של המשטרה ולא אותרו בעליה.
 - (6) מציאה שזוהו בעליה וניתנה להם הודעה מתועדת (בכתב או בעל פה) ועברו חודשיים מיום ההודעה לבעליה והוא לא בא לאספה. אם המציאה יקרת ערך יספרו שישה חודשים מיום פרסומה.
 - (7) מציאה שבעליה נעדר או נפטר ובוצעו כלל הפעולות לטיפול בנכסי נעדרים ונפטרים על פי נוהל זה.
 - (8) רכוש שלא נתגלו בעליו הוא רכוש שיש לפעול לסילוקו בין אם החזרתו למוצא או השמדתו או מכירתו על פי נוהל זה.
 - (9) במציאה יקרת ערך כספי או רגשי ההחלטה לקביעת רכוש שלא נתגלו בעליו, תתבצע על ידי קצין ממונה כהגדרתו.
- טז. סילוק רכוש שלא נתגלו בעליו:
- (1) סילוק רכוש יבוצע באופן שמונע פגיעה בפרטיות של אדם (הסרת מסמכים ונתונים) ובאופן שתומך בשמירה על הסביבה.

(2) רכוש שלא אותרו בעליו יסולק באחת מן הדרכים האלה :

(א) החזרה למוצא על פי הנחיות נוהל זה.

(ב) השמדה

(ג) חילוט

(ד) מכירה פומבית

(3) אופן השמדה :

(א) רכוש בעל ערך נמוך או העלול להתקלקל או שאינו מתאים לחילוט או למכירה יושמד.

(ב) ניתן להשמיד על ידי :

(1) השלכה כפסולת

(2) מחזור

(3) העברה לגוף ממשלתי מתאים.

(4) העברה לגורם מטפל מתאים (חברת גז / חשמל וכד')

(ג) מכירה פומבית :

(1) מציאה בעלת ערך כספי כלשהוא שלא מיועדת לחילוט או להשמדה.

(2) מכירה פומבית תערך על ידי את"ל, בהתאם לנוהלי את"ל והנחיות/

מדיניות החשבות כפי שיקבעו מעת לעת.

יז. הטיפול במציאה שעלולה להתקלקל :

(1) מציאה שעלולה להתקלקל או לאבד משוויה בשיעור ניכר לרבות סיגריות או שהחזקתה עשויה לגרום מפגע או שהוצאות שמירתה אינן סבירות ביחס לשוויה תסולק בהקדם כמו רכוש שלא נתגלו בעליו.

יח. הטיפול במציאת בעלי חיים :

(1) בעל חיים לא יחשב כמציאה יקרת ערך (על פי תקנות השבת אבידה 1973) .

(2) הטיפול במציאת בעל חיים תהיה על פי הוראות חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), התשנ"ד 1994 סעיף 2א. איסור נטישה של בעל חיים.

(3) במקרים של נטישת בעל חיים בכוונה או ברשלנות למחזיק בעל החיים ישנה אחריות פלילית, והטיפול יהיה במישור הפלילי ולא כמציאה.

(4) בעל חיים שהגיע לידי המשטרה ולא נפגע כתוצאה מהנטישה, ישקול ק' חקירות באם לפתוח בחקירה או לטפל בו כמציאה.

(5) החליט לטפל בבעל החיים כמציאה, יפעל אחראי אבד"ץ כדלקמן :

(א) החזרה לבעלים אם אותרו.

(ב) אחסנה בהתאם לשיקול הדעת באחת מאלה : אגודה/ עמותה/ תחנת הסגר/

מוצא המציאה/ אדם מהימן/ מתקן מוגן.

(6) בעל חיים המאוחסן בהנחיית הממונה על פי חוק צער בעלי חיים ואין לו דורש יטופל על פי סעיף 12 בחוק צער בעלי חיים.

7) בעל חיים המאוחסן בהנחיית מ"י ואין לו דורש יימסר בתום 10 ימים. במידה שהוצאות החזקתו אינן סבירות ביחס לשוויון, יימסר ללא דיחוי. באותה מידה, בע"ח יימסר אם יימצא כי מסירתו תקל על איכות חייו מבחינת צער בעלי חיים.

יט. מציאה קשורה לעבירה:

- 1) חפץ שתפסה המשטרה בדרך הקבועה בפקודת המטא"ר 14.01.45 "תפיסת חפצים הקשורים לעבירה והטיפול בהם", ואין לו טוענים לבעלות יירשם במרשם כמציאה ויטופל כמציאה.
- 2) אדם המודיע למשטרה כי מיטלטלין שבחזקתו נעלמו ואין זה ברור אם נגנבו או אבדו ובעצם האבידה אין עבירה פלילית, תירשם הודעה על אבידה.
- 3) מציאה הנמצאת בידי הממונה על הטיפול באבד"ץ ויש חשד כי היא קשורה לעבירה – תועבר ליחידת החקירות לקבלת החלטה ותטופל כקבוע בפקודת מטא"ר 14.01.45 "תפיסת חפצים הקשורים לעבירה והטיפול בהם".
- 4) חפץ שאבד או נמצא ומתקיימות היסודות לעבירה מעצם האבידה עצמה, תיפתח חקירה והחפץ יועבר ישירות לטיפול החקירות.
- 5) חפץ ששינה סטאטוס ממציאה למוצג בתיק חקירה או ממוצג למציאה יטופל בהתאם לנהלים הקשורים למצבו הנוכחי.

כ. מציאות המנוהלות במוסד/ ארגון:

- 1) מוסד שאינו מנהל אבד"ץ ובתחומו נמצאה מציאה, ימסור את המציאה מיידי ליחידת המשטרה.
- 2) מוסד המנהל אבד"ץ בתחומו יכול לפנות לממונה על אבד"ץ באזורו לשם מסירת מציאות.
- 3) הממונה על אבד"ץ ידרוש מהמוסד את רשימת פרטי המציאות שברשותו.
- 4) פרטי הרשימה יכללו את:
 - א) תיאור כל פריט.
 - ב) סימון הפריט במספר מזהה.
 - ג) מועד המציאה.
 - ד) נסיבות המציאה.
 - ה) פעולות שבוצעו לאיתור בעלים.
- 5) הממונה על אבד"ץ יבדוק את הרשימה ויקבע מהם הפריטים שיעברו לטיפול המשטרה על פי תבחיני התפיסה וינפיק אישור הודעה על מציאה למוסד.
- 6) הממונה על אבד"ץ יכול להנחות את המוסד הפונה לגבי המשך הטיפול במציאות חסרות ערך שנשארו ברשותו ולהמליץ על דרכי סילוק בהתאם לנוהל זה.
- 7) במקרים בהם עולה כי יש קשר בין הודעת אבידה למוסד, יפנה למוסד או יפנה את המבקש וייתן לו את פרטי המוסד.

כא. הנחיות למציאות מיוחדות:

- 1) מסמך של רשות ישראלית או שהוצא בידי רשות ממשלתית או ממלכתית ישראלית.

- (א) ניתן למסור לרשות שהוציאה אותו כעבור חמישה עשר ימים מיום קבלתו.
- (ב) לא קיבלה הרשות את המסמך לידיה ולא אותו בעליו תוך שישה חודשים יסולק המסמך באופן שימנע פגיעה בפרטיותו של אדם.
- (2) נכסי נעדרים ונפטרים שנמצאו ואין להם יורשים ידועים יטופלו בדרך הקבועה בפקודת מטא"ר 12.05.02 - "הטיפול ברכוש נפטרים או נעדרים שלא נתגלו קרוביהם".
- (3) מציאות השייכות לגופים וארגונים :
- (א) מציאות מזוהות כשייכות לגוף או ארגון יוחזרו לארגון.
- (ב) סירב הארגון לקבל את המציאה תטופל ככל מציאה אחרת.
- (ג) מציאות שיש להן הוראת חוק מפורשת תטופל בהתאם להוראת החוק.
- (4) חומר כימי – יש להיוועץ עם כב"ה לצורך ביצוע הערכת סיכונים, ולפעול בהתאם להנחיות הגורם המוסמך.
- (5) אמל"ח – פתיחה בחקירה.
- (6) השבת מציאה לתושב חוץ :
- (א) מציאה השייכת לתושב חוץ שטרם יצא את הארץ, תוחזר בדרך שנקבעה כאבידה רגילה למעט דרכון זר שיועבר לשגרירות הנוגעת.
- (ב) מציאה השייכת לתושב חוץ שנמצא כי עזב את הארץ תועבר לשגרירות הנוגעת על ידי אחראי אבד"ץ (ניתן להסתייע בחוליית אינטרפול מטא"ר) ואם אינה מוכנה לקבלם יטופלו ככל אבידה.
- (7) ציוד צבאי :
- (א) הטיפול בתעודות ובמסמכים צבאיים ביטחוניים וסודיים של המדינה שהובאו כמציאה יהיה כדלקמן :
- (1) תעודה צבאית אישית מכל סוג שהוא (פנקס יוצא צבא, פנקס מילואים, אישור חופשה, צו תנועה, צו התייצבות, צו קריאה, צו שהייה מחוץ למחנה וכיו"ב), בין שנמצאה לחוד ובין שנמצאה עם רכוש אחר תישלח ללא דיחוי לקצין העיר.
- (2) כל מסמך צבאי או בטחוני או מסמך סודי של המדינה שאינם תעודה אישית מן הסוגים הכלולים בפסקה (1) דלעיל (כגון : מכתבים, מפות פקודות מבצע, מברקים וכיו"ב), יועברו מיד עם קבלתם למטא"ר/ אח"ס/ מדור ביטחון שדה, בצירוף ההעתק מטופס רישום האבידה. אמ"ן תעביר את המסמך שנמצא אל מחלקת ביטחון שדה של צה"ל או לרשות הביטחונית המתאימה.
- (3) אבדו תעודות צבאיות יחד עם רכוש אחר, שאינו שייך לצה"ל ויש צורך בבירור מענו של אדם ששמו רשום בתעודה הצבאית, כדי להחזיר את רכושו שנמצא עם התעודות, ניתן לבצע הבירור בסיוע ק. העיר.
- (8) פיקדונות עצורים :

(א) עצורים ששוחררו ממתקן משטירתי והם ממאנים לקחת את הפיקדון לידיהם, יטופל הפיקדון כמציאה.

(ב) עצורים שנכלאו בשב"ס, יועברו לידי שב"ס יחד עם פיקדונם.

(ג) עצורים ששוחררו בשב"ס ופיקדונם נשאר בשב"ס, יטופלו באחריות שב"ס ובהתאם לנוהל פיקדונות עצורים מס' 220.005.02.

כב. פרסום ברשומות:

(1) כל מציאה יקרת ערך שערכה עולה על 2500 ₪, (לרבות כסף זר), למעט בעלי חיים וכסף ישראלי במזומנים – על ר' משרד האבידות לסמן במערכת הממוחשבת את הפריט בסטאטוס "נשלח לפרסום ברשומות".

(2) עם סימון הפריט בסטאטוס זה, יתבצע פרסום אוטומטי באתר האינטרנט המשטירתי.

(3) מטבע זר שערכו מעל 2,500 ₪ יפורסם ברשומות.

(4) בחלוף שישה חודשים מיום הפרסום וטרם אותרו הבעלים, יטופל כמציאה (החזרה למוצא/ מכירה פומבית/ השמדה). ככל שמדובר בכסף מזומן ישראלי בחלוף חודשיים ממועד מסירתו למשטרה על ידי המוצא

כג. פיקוח ובקרה:

(1) באחריות ק' אג"ם תחנה/קצין משרד אבידות ביחידות יישום נוהל זה.

(2) ק' אג"ם תחנתי / קצין משרד אבידות יבצע בקורות כדלהלן:

(א) אחת לשבוע יבדוק את תכולת הכספת, יומן כספת ויוודא הלימה בין הרישום למצאי בפועל וכן יחתום ביומן הכספת בדבר ביצוע הבדיקה וממצאי הבדיקה.

(ב) אחת לחודשיים יערוך בקרה במשרד שתכלול את הנושאים הבאים: אופן רישום המציאות, ניסיונות לאיתור בעלים, פרסום ברשומות למוצגים הדורשים זאת, אופן סילוק המציאות, הערכת שווי המציאות, היערכות לביצוע מכירה פומבית מעת לעת או על פי הצורך.

(ג) אחת לחצי שנה תערוך בקרה במשרד שתכלול את האמור בסעיפים א', ב' וכן תבוצע בדיקה פיזית של כל המציאות הרשומות במשרד אבידות לבדיקת התאמה בין הרישום למצאי בפועל.

נספח א' – העברת מציאה למשמורת

תאריך: _____

שם ומשפחה: _____ מס' ת.ז.: _____

כתובת: _____ פלאפון: _____

פרטי המציאה:

מספר סטאטוס "הועבר למשמורת": _____

מצהיר בזאת כי בקבלת המציאה למשמורתי, נדרש ממני:

- (1) לשמור על המציאה ברשותי עד לסיום טיפול וקבלת הנחיה אחרת מהמשטרה.
- (2) לשמור על המציאה מפני נזק וגניבה.
- (3) לא למכרה או להעבירה לאחר ללא אישור בכתב מהגורם המשטרתי המאשר.
- (4) להישמע להנחיות המשטרה בעניין המציאה.
- (5) למסור את המציאה לידי המשטרה אם אדרש לכך.

בתום תקופת ההמתנה לבעלי המציאה: _____ אם לא אותר דורש, רשאי המוצא שהוא גם המחזיק במציאה לפנות ליחידת המשטרה לשם קבלת בעלות. בשלב זה יינתן אישור בכתב ושינוי מעמד המציאה "הוחזר למוצא". עם קבלת אישור זה מבוטלים התנאים למשמורת.

מחוז: _____ מרחב: _____ תחנה: _____

שם הרכז: _____ טלפון: _____

חתימת המוצא/ בעל המשמורת